

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 528/2024
08.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Миролјуба Томића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Сањина Шегана, због кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Сањина Шегана - адвоката Милана Латинковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 225/20 од 13.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 894/23 од 23.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 08.05.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Сањина Шегана - адвоката Милана Латинковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 225/20 од 13.04.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 894/23 од 23.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 225/20 од 13.04.2023. године окривљени Сањин Шеган оглашен је кривим због извршења кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ у вези члана 60. КЗ у стицају и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од три године и осам месеци. Према окривљеном изречена је мера безбедности забране приближавања и комуникације са оштећенима и обавезан је на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 894/23 од 23.01.2024. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Сомбору и браниоца окривљеног а пресуда Основног суда у Сомбору К 225/20 од 13.04.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Сањин Шегана - адвокат Милан Латинковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде

кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док из образложења захтева произилази да га подноси и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног огласи кривим за једно кривично дело изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. КЗ и изрекне му казну затвора у краћем временском трајању.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је суд прочитао СМС комуникацију са стране 34 - 42 списка, а како се у конкретном случају ради о СМС порукама које су размењиване путем мобилних телефона који се сматра уређајем за аутоматску обраду података, у погледу утврђивања саме садржине истих се имају примењивати одредбе члана 152. став 3. ЗКП, односно, по ставу браниоца се може предузети само по основу доказне радње претресања, за коју мора постојати наредба надлежног суда. У списима предмета се не налази ни наредба суда, ни записник о претресању, што наведене доказе по мишљењу браниоца чини незаконито прибављеним и споран је начин на који су радници ПУ Сомбор дошли до порука.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Пре свега, неосновано се захтевом за заштиту законитости истиче да се незаконитост ових доказа састоји у начину прибављања истих, с обзиром да су према подацима у списима, радници полиције, поступајући по захтеву за прикупљање потребних обавештења ОЈТ Сомбор Кт.бр. 112/19 од 11.02.2019. године и ургенције од 13.03.2019. године, а у складу са својим овлашћењима из члана 288. став 10. ЗКП, дана 03.06.2019. године ОЈТ у Сомбору доставили извештај са више прилога, а у прилогу кога је достављена и комуникација броја 060/... која припада Сањину Шегану и 069-... који је припадао покојном АА, односно, одштампане СМС поруке у које је суд извршио увид на главном претресу.

По налажењу овога суда у конкретном случају није вршено претресање мобилног телефона као уређаја за аутоматску обраду података, у смислу члана 152. став 3. ЗКП, већ је извршена доказна радња увиђај на ствари у смислу члана 135. ЗКП, коју су извршила овлашћена службена лица ПУ Сомбор, у складу са овлашћењима полиције из члана 286. ЗКП, по захтеву ОЈТ Сомбор, за коју није обавезно постојање наредбе суда, па су супротни наводи истакнути у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у образложењу поднетог захтева указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводећи да је погрешно примењен кривични закон из разлога што се у конкретном случају ради о продуженом кривичном делу а што произилази из изреке правноснажне пресуде јер радње које је предузео окривљени у односу на оштећену ББ се подводе под једно кривично дело изнуда, не продужено кривично дело, при чему се збрајају новчани износи, што се чини и у односу на оштећену ВВ и то без примене одребе члана 61. став 5. КЗ, која такву могућност једино и подразумева. Поред наведеног, бранилац сматра и да се у конкретном случају може радити само о једном кривичном делу изнуда из члана 214. КЗ јер су упућене претње и примењена сила у односу на једну оштећену, због којих обе из истих разлога и мотива предају новац.

Такође се захтевом указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да се у изреци пресуде не наводи ни једна радња која се има сматрати претњом, која мора имати одређен карактер и значај, бити озбиљна и стварно могућа, нити се наводи примена било какве силе у односу на оштећену ББ. Такође бранилац истиче и да се наводи облик виности окривљеног само у односу на основни облик кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ, а не и у односу на квалификовани облик из става 2. наведене одредбе.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

У конкретном случају, из изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени Сањин Шеган у време, на месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свога дела и хтео његово извршење, у намери да себи прибави противправну имовинску корист, силом и претњом принудио другог да нешто учини на штету своје имовине и тиме је себи, у односу на оштећену ББ прибавио противправну имовинску корист од најмање 672.000,00 динара, а у односу на оштећену ВВ од најмање 300.000,00 динара, тако што је оштећену ВВ., која је од њега у октобру 2013. године позајмила износ од 600 евра..., тачно неутврђеног дана у јануару 2018. године обавестио да му поред наведене главнице дуга и 100 евра камате дугује још и износ од 400 евра..., а када се оштећена истог дана састала са њим...окривљени почео да виче на њу, прибио је уз зид и рекао јој да се не прави паметна, да је постала дрска и том приликом јој упутио претњу да ће је „бити свуда“ уколико му не донесе новац, а потом је одгурнуо руком..., да би тачно неутврђеног дана у фебруару месецу 2018. године на име наводног закашњења оштећене у плаћању камате тражио од оштећене ВВ да му преда још и додатни износ од 300 евра и упутио јој претњу да ће, ако не донесе новац „завршити на мосту“..., која је дошла код њега..., ставио је метални боксер на десну руку, оштећену је прислонио уза зид и ставио јој боксер испод врата и рекао јој да ће бити онако како он каже и да се не прави паметна, па је одгурнуо руком у којој је држао боксер, услед које претње му је оштећена пар дана касније предала износ од 100 евра..., док је марту 2018. године окривљени оштећеној ВВ рекао да њено укупно дуговање према њему износи 1.500 евра, па му је оштећена... предала новчани износ од 1.500 евра и том приликом... оштећеној...рекао да су „квит“ и да она њему ништа на дугује, након чега је окривљени ... оштећену ВВ позвао на телефон... и предочио да је коначна исплата дуговања била само „за..ебавање“ да јој је остало још 100 евра дуга и 100 евра камате, па је позвао у просторије... рекао јој је да се прерачунао и да ће уколико не буде платила ... ићи да ради за њега на мосту... и да се не прави паметна, јер „неће изаћи на

добро“, након чега је...оштећеној, која није могла да скупити тражени износ рекао да ће тек видети ко је Саџин Шеган и да се није довољно распитала о томе ко је он и шта је он, па му је оштећена...предала...укупно 60.000,00 динара, док је у мају 2018.године окривљени...оштећеној ВВ и њеном пријатељу...рекао да наводно дуговање оштећене према њему износи 1000 евра..., који износ му је...предао ГГ у име оштећене..., али је свега пар дана иза тога...оштећеној ВВ...одузео два мобилна телефона која је имала код себе, па јој је наложио да што пре скупити новац, јер ће да заврши у води и да је нико од њене породице неће наћи, тако да ће након тога да страда њена породица, након чега јој је задао више удараца отвореном шаком у лице..., оштећеној ББ рекао да оштећена ВВ њему дугује...4000 евра, те да ће уколико му оштећене...не обезбеде новац „ствари решавати на свој начин“...те је из страха за свој и за живот своје кћерке пристала да му преда означени износ, што је и учинила...позвао телефоном оштећену ВВ рекао јој...да она њему.. дугује још укупно 1600 евра...која је о томе обавестила своју мајку оштећену ББ ... која је позвала телефоном окривљеног... и он јој је дао сат времена да сакупи 1600 евра...уз претњу да ће „до пара доћи на свој начин“ односно да ће неко доћи да новац узме сам...оштећена ББ и услед страха за своју и за сигурност своје кћерке оштећене ВВ... и лицу ДД... предала је новчани износ од 1.600 евра...а затим је окривљени... сачекао оштећену ВВ... и рекао да му је дужна још 1000 евра... и да пази шта ради „јер ће бити свега и свачега“, услед које претње је оштећена...окривљеном.. предала новчани износ од 100 евра, да би у августу 2018. године окривљени...рекао оштећеној ВВ да она више није дужна њему, него да је „дуг“ препустио сада покојом АА...поново контактирао оштећену ВВ и ... рекао јој да она њему дугује 8.000 евра..а затим је поново контактирао оштећену у децембру 2018. године и рекао јој да њен дуг према њему износи 30.000 евра и да то мора да отплати...у периоду од децембра 2018. године до 03.фебруара 2019. године заједно са сада покојним АА више пута упућивао претње да уколико тако не поступи „зна шта следи“, тако да је...услед упућених претњи оштећена ВВ окривљеном.. предала новчани износ од најмање 2.000 евра и 60.000,00 динара – односно најмање 300.000,00 динара а оштећена ББ износ од 5.600 евра, односно најмање 672.000,00 динара, на који начин је окривљени...себи прибавио противправну имовинску корист у износу од најмање 972.000,00 динара на штету оштећених ВВ и ББ, а био је свестан да је тако његово дело забрањено.

Из изреке правноснажне пресуде произилази да су радње окривљеног предузете према две оштећене, ВВ и ББ, па како кривична дела која су управљена против личности могу чинити продужено кривично дело само ако су учињена према истом лицу, а у конкретном случају кривично дело учињено према две оштећене, то се може радити само о стицају кривичних дела и нема места примени одредбе члана 61. став 5. КЗ, па су супротни наводи браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

Неосновани су и наводи браниоца окривљеног да се у конкретном случају може радити само о једном кривичном делу изнуда из члана 214. КЗ јер су упућене претње и примењена сила у односу на једну оштећену, имајући у виду да су изреком пресуде јасно описане претње и примена силе према оштећеној ВВ, које су се више пута понављале, као и претње упућене према оштећеној ББ, која је мајка оштећене ВВ.

Поред наведеног, да би постојало кривично дело изнуда из члана 214. став 1. КЗ алтернативно је прописана радња примена силе или претња принудом другог да нешто учини или не учини на штету своје имовине и довољно је да је било која од наведених радњи примењена да би постојало кривично дело, а у изреци пресуде су описане сила и претња принудом у односу на оштећену ВВ и претња принудом у односу на оштећену

ББ, а упућене претње су од стране оштећених схваћене озбиљно, обзиром да су након упућених претњи оштећене давале новац окривљеном.

Такође су као неосновани оцењени наводи браниоца окривљеног да се у изреци пресуде наводи облик виности окривљеног само у односу на основни облик кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ а не и у односу на квалификовани облик из става 2. наведене одредбе, имајући у виду да је јасно описан умишљај у изреци пресуде и у односу на кривично дело изнуда из члана 214. став 1. КЗ, као и кривично дело изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. КЗ.

Дакле, из описаних и утврђених радњи окривљеног Сањина Шегана у изреци правноснажне пресуде произилазе сва обележја, како објективна, тако и субјективна, кривичног дела изнуда из члана 214. став 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела изнуда из члана 214. став 1. КЗ у вези члана 60. КЗ за која је оглашен кривим, па су самим тим супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП од стране Врховног суда оцењени као неосновани

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повред закона на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Сањина Шегана - адвоката Милана Латинковића, Врховни суд је, на основу члана 491. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић